

OpenOffice.org bevezetése

Védjegyek és Jogi nyilatkozat

Copyright © Novell, Inc. Minden jog fenntartva.

A Novell, és termékei a Novell, Inc. bejegyzett védjegyei az Egyesült Államokban és más országokban. A bejegyzett védjegyek teljes listája a Novell weboldalán található: <http://www.novell.com/company/legal/trademarks/tmlist.html>.

A Linux Linus Torvalds bejegyzett védjegye. Az egyéb védjegyek a birtokos cégek tulajdonát képezik.

A jelen dokumentáció kizárólag a , részére készült, ezért egyéb területen, más szervezetnél történő alkalmazásokhoz a Novell Consulting és a Novell Professional Services Hungary nem járul hozzá. A jelen anyag nem másolható, fénymásolható, továbbítható vagy tárolható, csak a Novell Professional Services Hungary előzetes írásos engedélyével.

A jelen dokumentum OpenOffice.org 3.2 Novell Edition programmal készült.

Novell Professional Services Hungary
1124 Budapest, Csörsz u. 45.
Tel.: +36 1 4894600 Fax.: +36 1 4894601

Tartalomjegyzék

I. Bevezetés.....	4
I.1. OpenOffice.org projekt.....	4
I.2. Az OpenOffice.org 3.2.1.....	5
I.3. OpenOffice.org Novell Edition.....	6
I.3.1. Interoperabilitás.....	6
I.3.2. Funkcionalitás.....	6
I.3.3. Támogatás.....	6
I.3.4. Szabadabb, nyílt projekt.....	7
II. Migráció.....	8
II.1. Felmérés.....	8
II.1.1. Kliens hardvereinek és szoftvereinek vizsgálata.....	8
II.1.2. Adatformátumtól való függőségek vizsgálata.....	8
II.1.3. Felhasználók vizsgálata.....	9
II.1.4. Oktatás.....	9
II.1.5. Támogatás.....	9
II.2. Tervezés.....	9
II.2.1. Illeszkedés a jelenlegi folyamatokhoz.....	9
II.2.2. Kliensek telepítése és frissítése.....	9
II.2.3. E-mail és naptár használata.....	10
II.3. Tesztelés.....	10
II.4. Kivitelezés.....	10
II.5. Támogatás.....	10
II.6. Dokumentációk.....	11
III. Kitekintés.....	11

I. Bevezetés

A nyílt forráskód adta lehetőségek mérlegelése a 2009/2010-es év recessziója miatt már nem csupán technológia szempontból fontos mind az államigazgatási szerveknek, mind a versenyszféra szereplőinek, hanem gazdaságilag is indokolt. A kialakult pénzügyi viszonyok megkövetelik az informatikai beruházások, valamint a meglévő rendszerek felülvizsgálatát, átgondolását, racionalizálását és stratégia kidolgozását a nyílt forráskóddal kapcsolatban.¹

Ezen tendenciára reagálva Dr. Nyitrai Zsolt, 2010 szeptemberében, az OpenOffice.org konferencia nyitóeseményeként a Parlamentben tartott beszédében feladatként utalt a magyar közigazgatási és oktatási informatika probléma- és kockázatmentes megnyitására a szabad szoftverek világa előtt.²

A nyílt forráskód elfogadottsága és elterjedése az elmúlt években robbanásszerűen nőtt és meghódították az informatikai felhasználás minden területét a szuperszámítógéptől, az adatközpontokon át, egészen a munkaállomásokig. A jelenlegi gazdasági folyamatoktól függetlenül a Gartner, nemzetközi elemzőcég felmérése szerint 2008 végére a vállalatok 85%-a használt nyílt forráskódú megoldásokat, és a maradék 15% is tervezte azok használatba vételét 2009-ben.³ Éppen ezért minden cégnek és szervezetnek rendelkeznie kell nyílt forrású rendszerek alkalmazására irányuló stratégiával.

Az egyik legfontosabb célterület a drága irodai alkalmazások kiváltása, mivel a legtöbb államigazgatási szerv és nagyvállalat alternatívát keres a Microsoft Office licencek kiváltására. A felhasználók számára kockázatot jelent egyetlen szállítóhoz kötődni, és a szoftver magas licenc és követési költségeken is faragniuk kell. A választás lehetősége mellett fontos cél a tulajdonlási költség (TCO) drasztikus csökkentése.

I.1. OpenOffice.org projekt

Az OpenOffice.org⁴ irodai csomag a Sun Microsystems, Novell, Red Hat Linux és az OpenOffice.org közösség közös fejlesztése, amely költséghatékony alternatívát biztosít jelenleg Microsoft Office irodai környezetet használó intézmények számára. Az OpenOffice.org kódbázisára épül számos egyéb vállalati irodai programcsomag is, mint az OpenOffice.org Novell Edition, a Sun StarOffice, az EuroOffice (korábban MagyarOffice), illetve része az IBM Workplace programcsomagjának is.

Az OpenOffice.org jelentősége azonban túlmutat az alternatíva és a kódbázis szerepén: a platformfüggetlenségnek, a nyílt szabványok támogatásának, a nyílt forráskódnak és fejlesztési modellnek, továbbá a natív nyelvi projektek támogatásának köszönhetően jóval szélesebb közönséget céloz meg, mint az egyes kereskedelmi programváltozatok. Az alprojekteken kívül az OpenOffice.org további 60 natív nyelvi projekttel rendelkezik, pár ezer közreműködővel. További 40 natív nyelvi projekt létrejöttére számít a közösség egy éven belül⁵.

A hibabejelentő-rendszer és a levelezőlisták használatával, valamint a natív nyelvi projektek működtetésével az OpenOffice.org közösség (a nyelvi közösségek együttese) nagy mértékben járul hozzá az OpenOffice.org fejlesztéséhez és sikeréhez. Fontos kihangsúlyozni, hogy sok közösségi fejlesztőnek nem csupán a jövőt képviselő nyílt technológia és nyílt forráskód a vonzó, hanem (éppen a közvetlen veszély miatt) alapvető célnak tekintik, hogy a technológiai fejlődést kísérő változások ne veszélyeztessék az anyanyelvi kultúrát és a társadalmi egységet⁶.

1 <http://www.novell.com/news/press/it-organizations-turn-to-linux-in-economic-downturn>

2 http://nyitraizsolt.hu/download/OPENOFFICE_BESZED.pdf

3 http://news.cnet.com/8301-1001_3-10098624-92.html

4 <http://www.openoffice.hu>

5 kb. 250 olyan nyelv van, amit több, mint 1 millió ember beszél: http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_languages_by_total_speakers

6 <http://www.khmeros.info/vision.html>

I.2. Az OpenOffice.org 3.2.1

Az OpenOffice.org teljesen ingyenes, tetszőleges célra felhasználható, legyen az magánfelhasználás, oktatásban, kormányzatnál, közigazgatásban történő, vagy üzleti célú felhasználás – ezenfelül szabadon terjeszthető, pl. családtagoknak, barátoknak, diákoknak, alkalmazottaknak.

Az OpenOffice.org az alábbi előnyökkel rendelkezik:

- **Ingyenes:** minden program ugyanazon ingyenes licenc alá tartozik – nincsenek, és a jövőben sem lesznek rejtett díjak.
- **Platformfüggetlen:** minden jelentős számítógépes platformon (Windows, Linux, Macintosh) elérhető.
- **Felhasználóbarát:** a szoftver megjelenése és használata ismerős lesz bárkinek, aki használt már irodai csomagot.
- **Nyelvi támogatás:** a magyar nyelv mellett több, mint 40 nyelven elérhető és több, mint 70 nyelvhez rendelkezik helyesírás-ellenőrzővel, elválasztási- és szinonima szótárral.
- **Fájlkompatibilitás:** az OpenOffice.org használja az új, nyílt dokumentumszabványt, az OpenDocument formátumot képes PDF és Flash exportálásra, valamint lehetőség van Microsoft Office, HTML, XML, Wordperfect és Lotus 1-2-3 formátumok kezelésére is.
- **Jó minőségű:** az OpenOffice.org az első irodai csomag gyökerei húsz évre nyúlnak vissza, ez idő alatt rengeteg tapasztalat halmozódott fel, több százezer felhasználó vett részt a 3-as verzió béta tesztelésében.
- **Támogatott:** az OpenOffice.org támogatása elérhető a közösségen, vagy hivatalosan olyan cégeken keresztül, mint pl. a Novell.
- **Gyártófüggetlen:** a nyílt forrású fejlesztés és a nyílt szabványok használata miatt nem kötődik egyetlen gyártóhoz sem.
- **Nyílt fejlesztésű:** a fejlesztési folyamat teljesen nyitott, bárki szabadon csatlakozhat, tesztelhet, hibákat jelenthet be és részt vehet a termék teljes fejlesztési kiadási és támogatási életciklusában.
- **Nyílt forrású:**⁷ a szoftver teljes forráskódja elérhető az OSI által elismert szabad szoftveres licenc szerint.

Az OpenOffice.org minden szükséges komponenst tartalmaz.

- **Writer.** Az OpenOffice.org Writer segítségével grafikákat, táblázatokat vagy diagramokat tartalmazó szöveges dokumentumokat lehet tervezni és készíteni. A kész dokumentumokat ezután számos különböző formátumba lehet elmenteni, többek között a szabványosított OpenDocument (ODF), Microsoft Word vagy HTML formátumba. Mindezek felett a dokumentumok PDF formátumba is exportálhatók.
- **Calc.** Az OpenOffice.org Calc egy táblázatkezelő alkalmazás, amelynek segítségével adatokat lehet kezelni, elemezni, illetve azokon számításokat végezni. Szükség esetén Microsoft Excel-táblázatokat is lehet importálni, illetve módosítani.
- **Impress.** Az OpenOffice.org Impress segítségével diagramokat, rajzobjektumokat, szöveget, multimédiás elemeket és számos egyéb elemet tartalmazó professzionális bemutatók készíthetők. Szükség esetén Microsoft PowerPoint-bemutatók is importálhatók és módosíthatók.
- **Base.** Az OpenOffice.org Base programban sokféle adatbázisfájl-formátumban tárolt adat elérésére van lehetőség. Natív támogatással rendelkezik néhány adatbázisfájl-formátumhoz, például a dBASE formátumhoz. Az OpenOffice.org Base külső, relációs adatbázisok eléréséhez is használható, ilyenek például a MySQL vagy az Oracle.
- **Chart.** Az OpenOffice.org lehetővé teszi az adatokat grafikus módon történő megjelenítését, így az adatsorok vizuálisan összehasonlíthatók, valamint áttekinthetők az adatokban levő trendek. A diagramok beszűrhetők a munkafüzetekbe, szöveges dokumentumokba, rajzokba és bemutatókba.
- **Draw.** Az OpenOffice.org Draw segítségével egyszerű és összetett rajzok készíthetők, amelyeket számos elterjedt képformátumba lehet exportálni. A rajzokba táblázatokat, diagramokat, képleteket és egyéb OpenOffice.org-elemeket is beszűrhetők.

⁷ http://hu.wikipedia.org/wiki/Ny%C3%ADt_forr%C3%A1sk%C3%B3d

Az OpenOffice.org egy **valódi programcsomag**.

- Más irodai szoftvercsomaggal ellentétben, ez a programcsomag nem különálló szoftverek gyűjteménye. Kezdetől fogva teljes irodai csomagnak tervezték.
- Minden programnak hasonló felépítése van, nagyon megkönnyítve ezzel a felhasználást, hiszen elég a működést egyszer megtanulni, azután minden csomagban alkalmazhatók (ilyen például a Stílusok és formázás).
- Ugyanazok az eszközök használhatók az egész programcsomagon belül, például a Writer grafikai eszközei megtalálhatók az Impress és a Draw programokban is.
- Nem szükséges tudni, hogy egy adott fájl milyen alkalmazással készült – minden OpenOffice.org-fájl egyszerűen megnyitható a „Megnyitás” paranccsal és a megfelelő alkalmazás fog elindulni.
- Minden program ugyanazt a helyesírás-ellenőrzőt használja, és a programon belül történő beállítás megváltoztatásával, minden programban meg fog változni.
- Nagyon egyszerű az információátadás az egyes programok között.
- Minden program OpenDocument formátumban menti az adatokat, amely az irodai dokumentumok új, nemzetközi szabványa. Ez az XML-alapú formátum a versenytársak formátumaival összehasonlítva gazdaságosabban használja ki a lemezterületet. Az OpenDocument szabvány használata azt is garantálja, hogy az adatainkat bármilyen, OpenDocument-megfelelő szoftverrel elérhetjük.
- Az összes program telepíthető egyetlen telepítési műveleten belül.

I.3. OpenOffice.org Novell Edition

Az OpenOffice.org irodai programcsomagot nyílt forrású természetéből fakadóan bárki szabadon fejlesztheti, kiadhatja és terjesztheti. Mivel a Novell a projekt egyik fő közreműködője, ezért saját kiadást jelentet meg a Go-oo⁸ projekt keretében. Az így fejlesztett változat OpenOffice.org Novell Edition⁹ név alatt jelenik meg. Azon túl, hogy a Novell kiadása magába foglalja az OpenOffice.org összes előnyét, az alábbi funkciókkal bővült:

I.3.1. Interoperabilitás

- Beépített OpenXML, Microsoft Works, WordPerfect és Microsoft bináris fájl támogatása.
- Továbbfejlesztett Excel VBA támogatást, amely lehetővé teszi a VBA makrók migrációját is.
- A továbbfejlesztett Data Pilots funkció, amely teljes kompatibilitást biztosít a Microsoft Office PivotTables funkciójával.
- Beépített SVG-támogatás.
- Kidolgozott EMF+ támogatás, amely tökéletesen ábrázolja a beépített grafikai elemeket (pl. dokumentumba ágyazott Visio ábrák).
- GroupWise ODMA integráció, amelynek segítségével a GroupWise levelezőkliensből nyithatók meg az OpenOffice.org dokumentumok, amelyek automatikusan a GroupWise-rendszerbe menthetők vissza.

I.3.2. Funkcionalitás

- Átgondolt és áttervezett felhasználói felület.
- Teljesen újraírt lineáris solver a táblázatkezelőben lévő adatok pontos számítása érdekében.
- Háromdimenziós mozgáseffektusok az Impress-ben.
- Az I/O műveletek optimalizálásával gyorsabb alkalmazásindítás.
- Beépített kiterjesztések: előadói konzol az Impress-ben, PDF importálás stb.

I.3.3. Támogatás

- A nemzetközi támogatás, ami igazán kiemeli az OpenOffice.org Novell Editiont a többi hasonló termék közül. A népszerű irodai alkalmazáscsomagra a Novell ugyanolyan technikai támogatást biztosít, mint bármely más termékére.

⁸ <http://go-oo.org/>

⁹ <http://www.novell.com/products/openofficewindows/>

I.3.4. Szabadabb, nyílt projekt

- A Novell Edition fejlesztőműhelye, a Go-oo sokkal rugalmasabb, így az elkészült fejlesztések integrációja sokkal gyorsabban megtörténik, így az új funkciók is sokkal gyorsabban eljutnak a felhasználókhoz.
- A Novell Edition a sokkal szabadabb LGPLv3¹⁰ fejlesztési licenc alá esik, mint a Sun vagy az IBM változata, amelyek a kevésbé rugalmas CDDL¹¹ licencelést alkalmazzák (amely a Mozilla MPL¹² egyik változata). Ennek köszönhetően licencjogilag könnyebb integrálni más nyílt fejlesztői projektekkel.
- A Go-oo projekt felépítése fejlesztői meritokratikrácia¹³, amely egyszerűen rákényszeríti a sikerre: a fejlesztők teljesítményük függvényében szólnak bele a fejlesztésbe.

Az OpenOffice.org Novell Edition népszerűségét mi sem mutatja jobban, minthogy a Linux disztribúciók nagy része¹⁴ ezt használja irodai programcsomagként, valamint számos közösségi változat is ezen alapszik.

10 <http://gnu.hu/lgplv3.html>

11 <http://www.sun.com/cddl/cddl.html>

12 <http://mozilla.fsf.hu/licenc/mpl-licenc-11-magyar/>

13 <http://www.idegen-szavak.hu/keres/meritokr%C3%A1cia>

14 <http://svn.gnome.org/viewvc/ooo-build/trunk/distro-configs/>

II. Migráció

Egy irodai alkalmazás lecserélése során komplex problémákat kell megoldani, amelyek spektruma rendkívül széles: a technikai problémáktól kezdve egészen az emberi tényezőkhig. A projekt sikere érdekében rendkívül körültekintően kell eljárni. A migráció legfontosabb lépései:

- **Felmérés.** A felmérés során megtörténik a tervezési folyamathoz szükséges adatok összegyűjtése: a kliens hardvereinek és szoftvereinek vizsgálata, adatformátumtól való függőségek vizsgálata, felhasználók vizsgálata, oktatási igények felmérése, támogatási kérdések kidolgozása.
- **Tervezés.** A tervezés során kialakításra kerülnek a projekt konkrét technikai részletei: hogyan kell telepíteni, hogyan használják az új alkalmazást a jelenlegi informatikai infrastruktúrában.
- **Tesztelés.** A tervezés során kialakított kivitelezési terv éles tesztje.
- **Kivitelezés.** A tesztelés tapasztalatait figyelembe véve, a tervezés alapján végrehajtott bevezetés.
- **Támogatás.** A tervezés során kidolgozott, a bevezetést követő technikai és vezetői támogatás végrehajtása.

II.1. Felmérés

Mindenképpen szükséges felmérni a jelenlegi, az irodai alkalmazáshoz kapcsolódó informatikai infrastruktúrát.

II.1.1. Kliens hardvereinek és szoftvereinek vizsgálata

A felmérésnek ki kell terjednie a teljes kliensoldali infrastruktúrára, amelynek felhasználásával meghatározhatók, hogy az adott környezetben rendelkezésre állnak-e a minimális hardver- és szoftverkövetelmények:

Operációs rendszer	komponens
Microsoft Windows 2000 SP2, Microsoft Windows XP, Microsoft Windows 2003, Microsoft Vista	Minimálisan 256 MB RAM, javasolt 512 MB RAM Minimálisan 650 MB szabad terület Minimálisan 1024×768 felbontású megjelenítő, 16 színnel Minimálisan Java 1.5 JDK vagy JRE
Solaris 10	Minimálisan 256 MB RAM Minimálisan 450 MB szabad terület Minimálisan 1024×768 felbontású megjelenítő, 16 színnel Minimálisan Java 1.5 JDK vagy JRE
Linux	Minimálisan 2.4-es kernel, glibc2 2.3.2 Minimálisan 256 MB RAM, javasolt 512 MB RAM Minimálisan 400 MB szabad terület Minimálisan 1024×768 felbontású megjelenítő, 256 színnel Minimálisan Java 1.5 JDK vagy JRE
Mac OS X 10.4 (Tiger)	Intel processzor Minimálisan 512 MB RAM Minimálisan 400 MB szabad terület Minimálisan 1024×768 felbontású megjelenítő, 16,7 millió színnel Minimálisan Java 1.5 JDK vagy JRE

1. táblázat: OpenOffice.org rendszerkövetelmények

II.1.2. Adatformátumtól való függőségek vizsgálata

A zökkenőmentes munka érdekében tisztázni kell az adatformátumok kérdését. Az adatformátumok felmérésekor az alábbi kérdésekre kell választ találni:

- Melyek a jelenleg használt fájlformátumok a szervezeten belül?
- Melyek a jövőben használt szabványos fájlformátumok a szervezeten belül?
- Melyek a szabványos fájlformátumok a társintézményekkel, a partnerekkel és egyéb személyekkel folytatott kommunikációban?
- Milyen alkalmazásokkal van kapcsolatban a jelenleg használt irodai alkalmazás?

- Használják-e makrókat a különböző fájlokban?
- Használják-e külső fájlhivatkozásokat az egyes fájlokban?
- Szükséges-e migrálni a korábban elkészült fájlokat?

II.1.3. Felhasználók vizsgálata

A migráció egyik kulcsfontosságú, nem technikai része maga a felhasználó. A projektek nagy része ezen a faktoron áll vagy bukik, ezért rendkívül fontos átfogó képet kapni magukról a felhasználókról illetve szokásaikról. Egy ilyen felmérés a következő kérdésekre ad választ:

- Milyen feladatai vannak az adott felhasználóknak vagy felhasználói csoportnak az irodai alkalmazással?
- Hogyan definiálják a felhasználó feladatait?
- Tartalmaznak-e felhasználóspecifikus információkat az irodai alkalmazások?
- Milyen felhasználóspecifikus beállítások kell migrálni egy másik irodai alkalmazásba?
- Be van vonva valamilyen módon a felhasználó a szoftverkiválasztásba, ha igen, akkor hogyan?
- Milyen folyamatokkal szabályozzák a szoftvertelepítést és az eltávolítást?
- Milyen gyakran veszi fel a kapcsolatot a felhasználó a rendszergazdával?
- Mennyire ért a felhasználó az általa használt irodai alkalmazáshoz?

II.1.4. Oktatás

A felmérés célja a felhasználóknak és a támogató személyzetnek szükséges oktatások meghatározása:

- Milyen felhasználó csoportok vannak?
- Milyen alapismeretekkel rendelkeznek?
- Mennyi oktatási csoporttípus hozható létre?
- Milyen oktatási mechanizmust célszerű alkalmazni (tantermi, e-learning stb.)

II.1.5. Támogatás

A felmérés célja a felhasználói támogatás mértékének meghatározása:

- Milyen jellegű felhasználói támogatásra van szükség?
- Lehet-e közösséget szervezni a felhasználókból (akik valamilyen módon egy idő után egymásnak is tudnak segíteni)?
- Milyen támogatási eszkalációs szinteket kell kialakítani?
- Milyen támogatási szintet érdemes társítani az alkalmazáshoz?

II.2. Tervezés

II.2.1. Illeszkedés a jelenlegi folyamatokhoz

Számos olyan alkalmazás létezik, amely valamilyen módon kapcsolódhat az irodai programcsomagokhoz. A felmérés során megismert kapcsolódási pontokat meg kell vizsgálni, ki kell dolgozni a migrációs folyamatot, és el kell készíteni az új sablonokat és scripteket.

A felhasználóknak korlátozott módon lehetőséget kell biztosítani a korábbi irodai alkalmazás eléréséhez külön gépen vagy terminál szerveren. Nem javasolt, hogy a felhasználó egyszerűen elindítsa a korábbi alkalmazást, mert az nem ösztönzi kellőképpen az OpenOffice.org használatának elsajátításához.

II.2.2. Kliensek telepítése és frissítése

Az irodai alkalmazások telepítésének, frissítésének és a felhasználói adatok kezelésének módja nem elhanyagolandó tényező, hiszen a megfelelően kiválasztott módszer felgyorsíthatja és racionalizálhatja a migráció folyamatát.

II.2.3. E-mail és naptár használata

Vannak olyan infrastruktúrák, ahol a Microsoft Office irodai szoftvercsomag és a levelezőrendszer használata szorosan összefonódik. Amennyiben a levelezőrendszer nem Microsoft alapokon nyugszik és a felhasználók Microsoft Outlook klienst használnak, akkor el kell kezdeni ezeknek a migrációját is.

Az ilyen esetekben célszerű egy olyan alkalmazást használni, amely úgynevezett *bridge application*, vagyis olyan szoftver, amely ugyanazt a felhasználó élményt nyújtja több operációs rendszeren is. Ilyen levelezőkliens például a Mozilla Thunderbird¹⁵

II.3. Tesztelés

Annak ellenére, hogy az OpenOffice.org nagyban egyezik a Microsoft Office funkcionalitásával, figyelembe kell venni, hogy ezek azért különböző alkalmazások. Egy tesztelés, illetve Pilot alkalmazásával lehetőség nyílik a migrációs folyamatok finomhangolására, valamint nem várt problémák megoldásának kidolgozására.

A tesztelésbe célszerű olyan végfelhasználókat bevonni, akiknek feladata a kidolgozott folyamat tesztelése, vagy akik hajlandóak napi feladatai mellett a tesztelésben részt venni.

Ezeknek a felhasználóknak ugyanúgy képzést és támogatást kell biztosítani. Visszajelzéseik alapján módosítani lehet az oktatási tematikát, a gyakran feltett kérdések listáját és fel lehet készíteni a technikai támogatást a gyakori problémákkal kapcsolatban.

A tesztelés során nem szükséges az OpenOffice.org irodai programcsomag telepítése, mert ezt alkalmazásvirtualizációs eljárással, egyetlen futtatható állományban a felhasználók gépeire átadhatók.

II.4. Kivitelezés

A kivitelezés, a megfelelően elkészített tervek után nem technikai problémát, inkább szervezést igényel. Figyelembe kell venni, hogy az oktatás és a szoftverterítés egymással szinkronban történjen. Az egyik szerencsés megoldás, hogy amíg a felhasználók oktatáson vesznek részt, addig számítógépükön megtörténik a telepítés.

A meglévő adatok migrációja ugyancsak megfelelő koordinációt igényel. Figyelembe kell venni, hogy milyen emberek, csoportok, szervezetek dolgoznak szorosabban együtt, hogy a munkájukat folyamatosan tudják végezni.

II.5. Támogatás

Bármilyen, a felhasználókat közvetlenül érintő informatikai változáskor ki kell építeni a támogatás mechanizmusát. A felmérés során begyűjtött információkból meghatározható, hogy milyen típusú támogatás illik az adott szervezethez:

- belső help desk,
- közösség szervezése a felhasználókból,
- külső támogatás igénybevétele.

A támogatás egy másik fontos alkotórésze, az informatikai vezetés és a szervezet teljes vezetésének támogatása, amely főleg a felhasználók felé történő kommunikációban kell, hogy egyértelműen megjelenjen. A kommunikációnak ki kell terjednie a következőkre:

- Miért fontos a migráció?
- Miért fontos a konstruktív hozzáállás?
- Milyen előnyökkel jár a szervezetnek és felhasználóknak a migráció?

¹⁵ <http://mozilla-europe.org/hu/products/thunderbird/>

II.6. Dokumentációk

A migráció során, az oktatáshoz és a már bevezetett alkalmazás használatához is szükség lehet OpenOffice.org dokumentációra. Néhány fontosabb dokumentáció ezek közül:

- Az OpenOffice.org beépített magyar nyelvű felhasználói sűgóval rendelkezik.
- Horváth Sándor: OpenOffice.org – 400 oldalas felhasználó segédlet (<http://kul.hu/nwvz>)
- Adminisztrációs dokumentumok: <http://documentation.openoffice.org>
- Reizinger Zoltán: Bevezetés a Base 3.0 használatába: <http://kul.hu/bwvx>
- OpenOffice.org BASIC programozói útmutató: <http://kul.hu/nw9n>

III. Kitekintés

Az irodai alkalmazás migrációja nyílt forrású, szabadon elérhető, platformfüggetlen, nyílt szabványokat alkalmazó programcsomagra önmagában is fontos lépés. Azonban ez lehet az első nagy mérföldkő, amely a teljes informatikai infrastruktúrát hasonló irányba viszi. A megfelelő *bridge* alkalmazások kiválasztásával és bevezetésével az operációs rendszer cseréje a felhasználók számára transzparenssé válik.

Érdemes a felmérés során a további alkalmazások vizsgálatára is kitérni és megfontolni a böngésző (Mozilla Firefox¹⁶) és más termékek cseréjét operációs rendszer váltása nélkül. Ezt követően egy Linux asztali operációs rendszer bevezetése kisebb kihívással járhat.

¹⁶ <http://www.mozilla-europe.org/hu/firefox/>